

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones Pastorales De Præceptis, Vitiis Capitalibus, Et De Sacramentis

Marchantius, Jacobus

Coloniæ Agrippinæ, 1655

II. De præsentia Parochi & Testium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41699

De presentia Parochi, & testium.

I. **Q**UÆRO. *An sit de essentia ma-*
trimonii, ut Parochus intersit?

Resp. esse, in locis ubi Concil. est pu-
blicatum & receptum. Dico *publicatū*,
quia hoc requirit ipsum Concilium,
ut decretum hoc in singulis locis pu-
blicetur; & post triginta dies à publi-
catione robur habet. Dico etiam *rece-*
ptum; quia publicatum, sed non rece-
ptum, saltem quando decem anni tran-
sierunt, non obligat, inquit *Filiuc. ex*
Navarro, Ledesma, Sanchio & aliis.

2. **Q**UÆRO. *Quid de matrimoniis qua-*
contrahuntur in Regionibus subjectis ty-
rannidi hæreticorum? Resp. si in Paro-
chia ubi contractus fit, non fuerit
publicatum, impediens hereticis;
valida esse matrimonia, quæ ibi etiam
ab hæreticis contrahuntur sine Paro-
cho & testibus. Resp. 2. declaratum
esse ab Interpretibus, si in Parochia
tali publicatum fuerit legitime hoc
decretum; irrita ibi esse conjugia,
quæ sine Parocho aut testibus contra-
hantur;

TRACTATUS VIII. 709

hūtur, live ab hæreticis, five à Catho-
 licis. Postea verò scripsit ex urbe *Card.*
Bellarminus ad nuncium Apostolicum
 Belgii, in Regionibus subjectis hære-
 ticis, ubi Pastores proprii nulli sunt,
 quantumvis olim ibi publicatum fue-
 rit Concilium, rata esse matrimonia
 etiam sine Parochi præsentia; eò quòd
 satis constet decretum Concilii, quod
 jubet matrimonia fieri coram Paro-
 cho, non se extendere ad ea loca, ubi
 nulli sunt Parochi. Postremò tandem
 pro similibus difficultatibus, iterum à
 sacra Congregatione declaratum est,
 ut in locis quæ subjecta sunt hæreti-
 cis, si Concilium ibi olim publicatum
 fuerit, irrita sunt conjugia, quæ citra
 formam Concilii contrahūtur, quan-
 do ibi aliquis Parochus inveniri po-
 test. si verò nulli ibi Parochi sint (sub
 quibus comprehendere Sacerdotes a-
 lios, qui de licentia Ordinarii matri-
 monio interesse possunt) vel sint qui-
 dem, sed adire nequeant, rata sint et-
 iam sine præsentia Parochi. Ita docuit
 publicè in *Academia Lovaniensi Jac. à*
 R. f. *Castro*

*Castro Theol. Doctor, & modò Episcopus
Ruremundanus.*

3. QUÆRO. AN valeat Matrimonium,
si incolæ locorum, ubi Concilium est
publicatum transeant ad Parochiam,
ubi non est publicatum, & ibi clam
contrahant, & statim redeant? Resp.
validum esse, quia hoc decretum sic
obligat personas, ut tamen necessariò
respectus debeat haberi ad locum con-
tractus; ideoque cum contractus na-
turam loci sequatur, sive fraude, sive
non ad illum locum accesserint vali-
dè contraxerunt: quia quod fuit ne-
cessarium in eo loco, adhibuerunt. E-
contrà, si hi qui locum incolunt, ubi
non est publicatum Concilium, acce-
dant ad alium locum, ubi publicatum
est, & ibi contrahant sine Parocho, in-
validum est matrimonium; quia deest
solemnitas necessariò & essentialiter
requisita, ut in eo loco validus sit con-
tractus. Unde licet peregrini diver-
tentes ad alium locum per modum
transitus vel hospitii, non autem ani-
mo ibi commorandi, non teneantur
ordi-

TRACTATUS VIII. 711

ordinariè ad leges hujus loci, tamen exceptio solet fieri in contractu, in quo adhibenda est solemnitas requisita à lege loci illius ubi fit.

Casus iste hic novissimè contigit. Advenit Nobilis quidam cum puella Nobili in nuptias cum eo consentiente. Et quia puellæ avunculus impedimento erat, ne voto potirentur, è Gallia discedebant. Ibi autem non est publicatum hoc decretum Tridentini, & ideo coram quolibet Sacerdote contrahere ad validitatē sufficit. Sic ipsi ut sine strepitu matrimonium inirent, & tamen in facie Ecclesiæ, adveniebant ad Ecclesiam *Fratrū Minorū* in Eremito nostra adducentes secum Sacerdotem è Gallia, qui eos conjungeret, nec istamen erat Parochus alterutrius partis, nec à Parocho ullo licentiam habens, Quærebat à me per litteras loci *Guardianus*, an non posset hac in re mere permissivè se habere, non interdicendo eis Ecclesiam suam? Respondi Sacerdotem illum, ac contrahentes in errore versari, &

R. 1, 2

ri, &

ri, & ideò monendos esse de nullitate contractus hujus matrimonialis, quandoquidem in eo loco contrahatur, ubi Decretum *Trident. Concil.* receptum est, quod afficit quascumque personas ibi contrahentes, etiam venientes de loco, ubi Decretum istud non est receptum. Contractus enim sequitur naturam & leges loci in quo fit, unde si aliquid de essentia in illo loco requisitum omittatur, nullus est contractus, in hoc autem loco presentia Parochi proprii partium contrahentium necessaria est, & ideo nullum fuisset matrimonium. Qua re intellectâ, recesserunt ad Parochiam vicinam, quæ erat in Gallia, & ibi conjuncti sunt.

4. *QUAERO. Qualis presentia Parochi & testium requiritur?* Resp. I. non tantum presentia physica, sed & moralis ipsos adesse debere, ita ut appareat ipsos à contrahentibus adhibitos esse, & possint ea quæ geruntur cognoscere: quia si coram dormientibus, vel ebrietate omnino sepultis, vel alias usq

ratio.

rationis carentibus cōtraheretur ma-
trimonium foret invalidum. Resp. 2.
testes cum Parocho simul debere con-
currere; non enim sufficeret prius co-
ram Parocho, deinde coram testibus
absente Parocho contrahere. Sufficiūt
autem testes qualescumque qui usu-
rationis sufficienti polleant. Unde in-
fames, excommunicati, consanguinei
servi, fœminæ, Religiosi, possunt hic
esse testes. Est enim causa matrimonii
favorabilis; & concurrunt cum alio fi-
de digno, nempe Parocho, cuius ido-
neitas supplet.

5. *QUAERO. Quid si Parochus vel te-
stes inviti adsint, vel etiam per vim aut
dolum adducti sint?* Resp. valere ma-
trimonium, ut declaravit Congrega-
tio. Nihil enim obstat quod tam-
quam alia de causa vocati sint, atque
inter convivandum (verbi gratia)
coram illis res geratur etiam non præ-
monitis, modò tunc appareat, contra-
hentes ipsorum præsentiam require-
re, possintque ea quæ geruntur, co-
gnoscere. Dico possint, quia si Parocho
Rr 3 affe-

affectante de facto non intellexerit, judicat Congregatio valori matrimonio non obstare. Itaque non est necessarium, ut Parochus matrimonio adsit tamquam ex intentione exhibendi suam praesentiam auctoritativam in persona Ecclesiae, sed omnino sufficit quod praesens sit, & possit testari appareatque quod ad illum actum adhibitus sit. Quod etiam juri conforme est, ex lege *Coram Titio, de verborum significatione*, ubi dicitur. *Coram Titio aliquid facere jussus, non videtur praesente eo fecisse, nisi is intelligat scire, non autem is velle debet, nam invito eo recte fit quod justum est.*

6. *QUAERO. Utrum Parochus possit dare licentiam alteri, ad assistendum matrimonio?* Resp. affirmative, ita ut validum sit matrimonium, etiam si contra Episcopi prohibitionem alteri licentiam dedisset, vel ipse interfuisset. Neque necessaria est licentia in scriptis, sed sufficit verbalis, etiam si probari non possit: imò non requiritur ut specifice ad matrimonium solem-

BIZAN.

nizandum detur, sed sufficit generalis ad omnia Sacramenta administranda. sive ad exercenda sua Parochia illa quæ pertinent ad curam animarum in sua absentia, ut solent Pastores committere dum absunt. Non sufficit autem tacita licentia ex rati habitione vel tolerantia, ut declaravit Congregatio Cardinalium. Requiritur enim vel commissio generalis administrandi omnia Sacramenta, vel si hæc non adsit expressa & specialis licentia.

7. *QUAERO. An Sacellani qui hanc delegatam habent auctoritatem; possint alteri Sacerdoti eam committere? Resp. non posse, nisi sint delegati ad universitatem causarum. Unde adverte, quod defervitor qui ad tempus, vel per Episcopum, vel per Parochum constitutus est ad administrandam curam pastorem, alium sublegare possit ad hunc effectum, eo quod delegatus sit ad omnia negotia Pastoralia: & hæc est potestas talis delegati juxta communem sententiam Jurisperitorum Vicarius*
R r 4 autem

autem Pastoris qui simul cum ipso curam administrat, eo quod non censeatur delegatus ad universitatem causarum, alium sibi substituere non potest, multominus quilibet alius Sacerdos, quem fortè Parochus in aliquo negotio sibi adiutorem adhibuerit.

8. *QUAERO. Quid si Parochus vel Sacerdos ab eo delegatus assistat extra Parochiam, an valeat matrimonium?* Resp. affirmativè, quia jurisdictio voluntaria qualis est assistentia in matrimonio, potest exerceri extra Parochiam: cum nulla irrogetur injuria alteri Judici, fiatque sine strepitu iudicii. Sic etiam in confessione, potest absolvi subditus extra Parochiam.

9. *QUAERO. An Parochus debeat esse Sacerdos?* Resp. non esse necesse, quamvis is quem delegat Sacerdos esse debeat. Sic enim restringit Trident. dicens, *coram Parocho vel alio Sacerdote.* Nec refert quod illa dictio, *Alius Sacerdos*, videatur implicare similem qualitatem Sacerdotii in Parocho: nec enim universaliter id est verum, ut pa-

ter

et Matth 25. *Cum eo crucifixi sunt alii duo latrones*, ubi particula, *Alii*, non implicat similem qualitatem, cum de Christo sit sermo. Itaque cum Parochus non Sacerdos exercere possit omnia, quæ ad jurisdictionem spectant, nec ordinem requirunt, poterit assistere matrimonio validè, non tamen licitè; quia cum Parochus debeat benedictionem dare, & ex præcepto Ecclesiæ dicere: *Ego vos conjungo*, hoc ut decenter fiat, à Sacerdote debet fieri. Itaque si contingenter Parochum non Sacerdotem assistere, non potest stola uti, nec dare benedictionem.

IO. QUÆRO. *Quid si fuerit Parochus excommunicatus, hæreticus, schismaticus, aut suspensus à divinis?* Resp. si habuerit Canonicam institutionem, aut passim existimatam talem, quamdiu ipse gerit se pro Parocho, nec ab Ecclesia per sententiam est privatus officio, aut possessione beneficii, non impedit aliquid ex prædictis validitatem matrimonii. Exhibitio enim præsentia non est propriè actus jurisdictionis.

dictio.

ditionis, ideoq; fieri potest etiam ab invito, etiam ab excōmunicato, ut declaravit Congregatio. Unde potest & alteri licentiam dare, quia nō est propriè actus jurisdictionis, sed tantum concessio alicujus actus, in quo Parochus est legitimus testis. Manet ergo in eo potestas substituendi aliū ad talē actū. *Sed* quid si aliquis sit intrusus in Parochiā, nec legitimus sit Parochus? *R.* si sit intrusus absque titulo proveniente à legitimo Superiore matrimonium coram ipso censetur invalidum; quia gesta per talem, in neutro foro valent. Si verò habuit titulum à Superiore legitimo, sed invalidum ob vitium aliquod occultum, valet matrimonium; quia juxta communem sententiam, valent gesta per eum in utroque foro. *V.* quæ dixi in *Resol. Casuum de Sacram. in genere cap. 4. in fine.*

C A P U T III.

De tempore & loco matrimonii contrahendi.

*I. Q*UÆRO. *An in omni loco possit matrimonium contrahi? R.* ordinarie